

Oorlog van dichtbij

“Hun oorlog is al lang voorbij, maar wat we zeker weten, is dat offers toen gebracht, wij nooit mogen vergeten.” Het zijn de woorden van uit een van de vele gedichten die mevrouw Grisel-Jonk uit Stevensweert schreef. Als 17-jarige maakte ze de oorlog van dichtbij mee. De dodenherdenking in de gemeente Maasgouw vindt dit jaar in Stevensweert plaats.

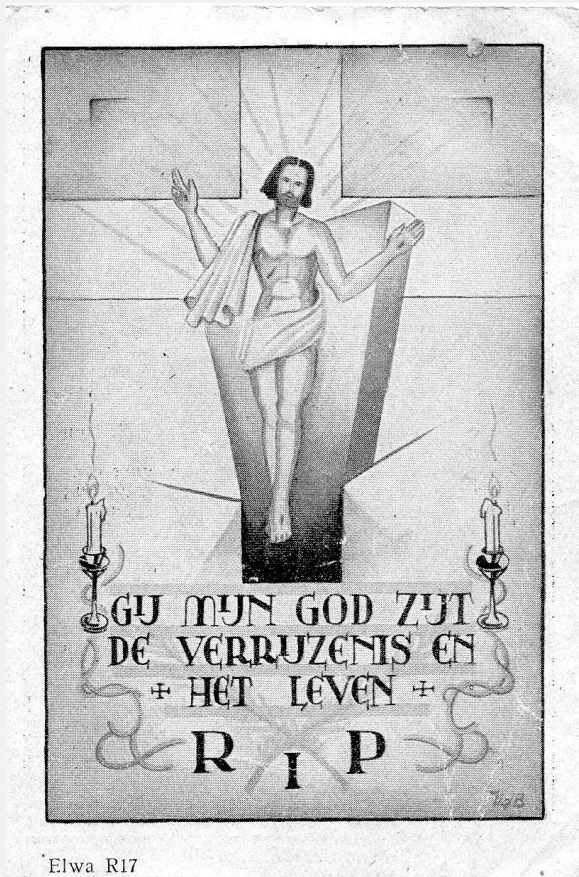
Op 10 mei begon ook voor Nederland de oorlog. De vele vliegtuigen in de lucht leken naar Engeland te gaan, maar toen de brug over het Julianakanaal werd opgeblazen, was het snel duidelijk dat de oorlog ook in Stevensweert was uitgebroken. Mevrouw Grisel-Jonk (94) maakte het met haar vader, moeder en vijf broers en zussen bewust mee. “Het leek dat in ons kleine Stevensweert alles rustig verliep” begint ze. “De mensen hadden geen tekort aan eten. En er waren de boeren waar je voor veel

dingen terecht kon. Later werd het anders toen veel artikelen op de bon kwamen.” Ook de verduistering werd een probleem, waarbij de avonden en de nachten aardedonker werden. Veel mensen hadden primitieve schuilkelders gebouwd en als het luchtalarm ging, wisten ze dat de geallieerden op weg waren naar het Ruhrgebied met hun bommenlast. “Ook wij zochten onze schuilkelder op”, vertelt mevrouw Grisel-Jonk. “Ik weet nog dat de hond er nog eerder was dan wij.” Stevensweert bleven echt grote rampen bespaard. Maar ook het gezin Jonk kwam in een spannende tijd terecht. “Mensen, het ondergronds verzet, hielpen mensen in gevaar, onderduikers en piloten over de Maas te ontsnappen naar België dat toen al bevrijd was.” Maar de bunker werd door verraad ontdekt en in de zomer van 1944 werden de drie broers Boers gearresteerd en naar de gevangenis in Maastricht gebracht. “Mijn broer die met Harrie Boers bevriend was, wilde met hem naar de Hompesche molen om clandestien wat tarwe te laten malen. Hij kwam toevallig via de achterkant bij de familie naar binnen en werd ook meegenomen.” Uiteindelijk zijn de broers Jozef en Harrie Boers in het concentratiekamp in Vught gefusilleerd. De andere broer en haar broer wisten weg te komen.

In september moest ook het gezin Jonk plotseling evacueren. Franse militairen kwamen de Maas over en de inwoners dachten dat het de bevrijders waren. Na een paar uur gingen ze naar de overkant en kwamen de Duitsers, die nog altijd hier waren, tevoorschijn. “We moesten toen halsoverkop evacueren. Eerst naar de Brandt, toen naar Maasbracht, vandaar naar Echt en het eindpunt was Berger Reutje bij Sint Odiliënberg. Toen op 25 januari de geallieerde soldaten een kijkje kwamen nemen op het Reutje, nam mijn vader de snelle beslissing om direct naar Sint Joost te vertrekken.” Op haar 22e verjaardag maakten ze die

vreemde tocht door wit besneeuwde bossen, gladde wegen, bevroren bieten en aardappelen en dood vee in de weilanden. “Toen we de volgende dag thuiskwamen, hoorden we hoeveel mensen er uit het dorp dood waren. Je beseft toen pas wat sommige families te verwerken kregen. Er lag daardoor een schaduw over de bevrijding.” Ze besluit: “Donderdag herdenken we de helden van toen die ons de bevrijding brachten, maar waar zij helaas geen deel meer aan hadden. Het is niet niks dat zij hun leven hebben geofferd voor het land, de mensen en de vrijheid.” Om met een van haar woorden uit haar schrijverswerk af te sluiten: “Laten we intens dankbaar zijn voor de vrijheid en hopen dat er nooit meer oorlog komt, oorlog die geen winnaars, alleen verliezers kent.”

Artikel uit IMAasgouw 03-05-2017 door Deborah Parren

Jezus, Maria, Joseph, Stephanus.
 TER VROME GEDACHTENIS
 VAN
**Joseph en Henri
 BOERS**

geboren te Stevensweert 19 Mei 1914 en
 16 October 1923, gefussilleerd in het
 concentratiekamp te Vught, 5 Sept. 1944.

Evenals zovele anderen hebben zij hun leven
 gegeven voor Kerk en Vaderland.
 „Laten wij loven roemwaardige mannen”. Hun
 naam leeft van geslacht tot geslacht.
 Zij waren goedaardig en hulpvaardig voor een-
 ieder, zodat zij bemind waren bij allen. En nu ;
 droefheid is gekomen in de harten van familie-
 leden en vrienden.
 Op een leeftijd, waarop er maar weinige denken
 aan lijden en sterven ontmoetten zij Jezus, ver-
 van huis ; „Jezus”, die hen de lijdenskelk aan-
 bood te drinken.
 Vader, moeder, broers, Zuster, verloofde, familie
 en vrienden, het leven op deze wereld is zo
 bitter kort : buigt nederig het hoofd zoals wij,
 aanbidt de heilige wil van God en houdt van
 Jezus, Hij zal uw trooster zijn.
 In de Hemel zullen wij elkaar terugzien, ver-
 enigd met onzen Verlosser, Hem prijzend naar
 vermogen en Zijne Barmhartigheid eeuwig ver-
 kondigend.

GENADIGE HEER JEZUS, GEEF HEN DE
 EEUWIGE RUST.

Drukkerij H. Goossen, Pey-Echt.